

Het profiel van de schenker anno 2018

Cadeaus blijven vaak niet beperkt tot een wekelijks zakcentje van 10 of 20 euro. Wel integendeel, veel Belgen kregen het jongste jaar een substantiële schenking, vaak zelfs een fikse spaarsom, een grond of een woning. Voor het eerst onderzocht de Federatie van het Notariaat (Fednot) het profiel van die gulle schenkers en van de begunstigden.

Schenken zijn het middel bij uitstek om aan successieplanning te doen. Als ouders (of grootouders) nog tijdens hun leven goederen aan hun kinderen of kleinkinderen schenken, gelden lagere tarieven dan wanneer deze kinderen (of kleinkinderen) die goederen zouden erven.

Maar wie schenkt zoal? Zijn dat de ouders? Of toch vooral grootouders? En wie zijn de begunstigden? Zijn dat inderdaad vooral jonge mensen die op het punt staan een woning te kopen?

Om dat te achterhalen, onderzocht de Federatie van het Notariaat (Fednot) voor het eerst de gemiddelde leeftijd van wie de schenking ontvangt (de begunstigde), de gemiddelde leeftijd van de schenker en het leeftijdsverschil tussen de schenker en de begunstigde.

Die analyse werd uitgevoerd op de schenkingen die voor een notaris werden gedaan in de periode van een jaar van 1 december 2017 tot en met 30 november 2018. Daarbij hield Fednot alleen rekening met schenkingen tussen particulieren. Er werd geen rekening gehouden met schenkingen van ondernemingen of met giften aan goede doelen.

Rekening houdende met die criteria, werden er het jongste jaar voor de Belgische notarissen ruim 32.000 schenkingsakten ondertekend. 10.996 schenkingen hadden betrekking op roerende goederen zoals een som geld, aandelen of kunstwerken. De andere 21.670 schenkingen slaan op onroerende goederen zoals een woning of een stuk grond.

Aantal akten op basis van woonplaats van de schenker

In de totalen werden schenkingen, waarbij naast een schenker in België, ook een schenker in het buitenland was betrokken, weggefilterd.

Begunstigden niet meer zo jong

Opvallend is dat de begunstigden meestal niet zo jong zijn. Op het ogenblik van de schenking is de begunstigde gemiddeld 44 jaar. Liefst de helft van de schenkingen gebeurt aan personen in de leeftijdscategorie van 41 tot 60 jaar en ruim 13 procent aan zestigplussers. Minder dan 15

procent van de schenkingen gaat naar twintigers en slechts 19 procent naar dertigers.

Dit druist in tegen de verwachting dat veel jonge mensen een financieel duwtje in de rug krijgen op het ogenblik dat ze een woning kopen. Een mogelijke verklaring is dat die financiële ruggensteun vaak niet gebeurt door een schenking voor de notaris maar door een bankgift, waarbij de ouders een som geld overschrijven op de rekening van de kinderen die op het punt staan om te kopen.

*‘Zo’n bankgift kan perfect, maar houdt ook risico’s in als ze niet wordt geregistreerd’, waarschuwt notaris **Bart van Opstal**, woordvoerder van Notaris.be. ‘Want als de ouders dan binnen de drie jaar na de schenking overlijden, moeten de kinderen toch nog erfbelasting betalen op het bedrag dat ze eerder hebben gekregen. Die belasting komt dan bovenop de aflossing van het woonkrediet. Voor jonge mensen die tot 1.000 euro per maand afbetalen voor een woonkrediet, kan de erfbelasting een streep door de rekening zijn’, waarschuwt de notaris.*

‘Als de schenkers de schenking laten registreren, betalen ze schenkbelasting, maar die is lager dan de erfbelasting. Bovendien hebben de begunstigden dan de zekerheid dat ze nadien geen erfbelasting meer moeten betalen, ook niet als de schenker binnen de drie jaar na de schenking overlijdt.’

Image not found or type unknown

Leeftijd van de schenker

De meeste schenkers nemen de gouden raad in acht dat ze zich beter “niet uitkleden voor het slapengaan”. De schenker was het jongste jaar gemiddeld 72 jaar. 85 procent van de schenkers zijn zestigplussers.

Merkwaardig genoeg blijken mensen behoedzamer met het weggeven van spaarcenten, beleggingsportefeuilles of kunstwerken dan met het schenken van onroerende goederen zoals een woning of een bouwgrond. Voor de schenking van roerende goederen is de gemiddelde leeftijd van de schenker 76 jaar tegenover 72 jaar voor de schenking van vastgoed.

*‘Hier schuilt de verklaring in het feit dat veel vastgoed niet in één keer wordt weggeschonken maar in verschillende schijven met een tussenperiode van minstens drie jaar’, legt **van Opstal** uit. ‘Door vastgoed te schenken volgens deze zogenaamde salamitechniek, blijven de schenkbelastingen helemaal binnen de perken. Keerzijde is wel dat de schenking wordt opgedeeld in schijven en soms verloopt over een periode van negen jaar.’*

Meestal van ouders aan kinderen

Het gros van de schenkingen (17.823 schenkingen of 58 procent van alle schenkingen) gebeurt tussen personen met een leeftijdsverschil van 15 tot 30 jaar.

Tussen personen met een leeftijdsverschil van 30 tot 45 jaar vinden 9.457 (circa 30 procent) van de schenkingen plaats. *‘Dit stemt overeen met ons aanvoelen dat de meeste schenkingen gebeuren tussen ouders en kinderen, veeleer dan tussen grootouders en kleinkinderen’*, zegt **van Opstal**.

Een minderheid van de schenkingen gebeurt tussen generatiegenoten (leeftijdsverschil van minder dan 15 jaar). In de praktijk gaat het dan om schenkingen tussen broers en zussen of tussen echtgenoten.

Regio's

Als we kijken naar de woonplaats van de schenker, dan blijkt de Vlaming het gulst. Van de ruim 32.000 schenkingen gebeurden er ruim 22.000 in Vlaanderen tegenover circa 7.500 in Wallonië. *‘Dat er meer schenkingen door Vlamingen worden gedaan, is wellicht een gevolg van verschillende factoren: het Vlaamse Gewest beet in 2015 de spits af voor de verlaging van de schenkbelasting op onroerende goederen waarna de andere gewesten zijn gevolgd. Maar het is ook zo dat er nu eenmaal meer Vlamingen dan Walen zijn. Tot slot lijkt het aannemelijk dat Vlamingen meer met hun successieplanning bezig zijn, aldus van Opstal.*

December

Tot slot nog melden dat de meesten schenkingen gebeuren in de loop van de maand december. Dan gebeuren er 40 procent meer schenkingen dan gemiddeld. De decembermaand doet zijn reputatie van ‘pakjesmaand’ alle eer aan, ook al vergen de cadeaus die via de notaris worden gedaan, meestal een grote strik.

Aantal akten per maand, gemiddelde per maand over de periode 12/2017 - 11/2018 en verschil van elke maand ten opzichte van dat gemiddelde.

Image not found or type unknown

